

LÆSEVEJLEDERNETVÆRK

– Læsevejlederbrev 7, september 2021

Kære læsevejleder

Efteråret er, om vi vil det eller ej, på trapperne, og dermed nærmer den internationale ordblinde uge (uge 40) og måned (oktober) sig også. Start allerede ordblindeugen onsdag d. 29. oktober kl. 20:30, hvor DR1 sender første program ud af seks med fokus på ordblindhed (se evt. mere i [forrige læsevejlederbrev](#)). Du kan på [Ordblindeforeningens hjemmeside](#) finde oplysninger om nogle af de andre arrangementer, der afholdes rundt om i landet.

Dette brev sætter i øvrigt fokus på:

- De årlige temadage om elever i læse- og skrivevanskeligheder, januar 2022
- Kom og hør om nogle af NVL's projekter: Veje til Literacy 2022
- Webdok med fokus på mentorrollen i projekt Læsesucces
- Nota sætter spot på fordomme om ordblindhed
- Flere ministerielle tiltag vedr. læsevanskeligheder
- Hvis du har lidt ekstra tid eller er i gang med at skrive en opgave...
- Bogens historie – læs den med ørerne eller øjnene.

De årlige temadage om elever i læse- og skrivevanskeligheder, januar 2022

Der er nu åbent for tilmelding til de kommende temadage om undervisning af elever i læse- og skrivevanskeligheder. De afholdes i uge 3 2022 i henholdsvis København og Aarhus. Temaet er denne gang forebyggende indsatser for elever med ordblindhed eller i andre læse- og skrivevanskeligheder. Her sættes fokus på guided reading i forhold til elever i læseudfordringer, og der vises ud fra ny, norsk forskning og med danske elevtekster, hvordan skriveundervisningen i 0.-3. klasse kan stilladseres gennem en fokuseret evaluering. Temadagene handler også om virkningsfulde greb, som kan forebygge eller evt. mindske afkodningsvanskeligheder, og om hvordan man kan omsætte en kommunal handleplan til håndgribelige indsatser for elever i ordblindvanskeligheder på en folkeskole – som det sker i Herning Kommune.

Humletovet 3
1799 Vesterbro
+45 4189 9090

info@videnomlaesning.dk
videnomlaesning.dk

NB: Disse temadage vil i første omgang blive udbudt med halvt deltagerantal og venteliste, så de forhåbentlig kan gennemføres trods diverse corona-varianter.

Du finder program og tilmelding her: [København](#) & [Aarhus](#)

Kom og hør om nogle af NVL's projekter: Veje til Literacy 2022

Trods pandemien har der været og er der godt gang i centerets mange projekter, og vi glæder os til at fortælle om dem og dele vores nyeste viden fra dem. Derfor inviterer vi lige før sommerferien (i maj og i juni) til Veje til Literacy i henholdsvis Vejle og København; du kan allerede tilmelde dig nu. Vi har sammensat et varieret program, hvor du bl.a. kan høre om trin og dimensioner i børns tidlige skriveudvikling (dette er fundet i ATEL-projektet), om hvordan grammatikundervisningen ser ud fra elevernes perspektiv, om indsatser for elever med sprogforståelsesvanskeligheder i indskoling og om læse- og skrivestilladser for udfordrede unge.

Du finder program og tilmelding her: [Vejle](#) & [København](#)

Webdok med fokus på mentorrollen i projekt Læsesucces

I projektet [Læsesucces for ordblinde børn – et tværfagligt samarbejde om ordblinde børns læseudvikling](#) har alle ordblinde elever en mentor, som støtter og vejleder dem på forskellig vis. Dette er et centralt omdrejningspunkt i projektet. Pia Mortensen, lektor på UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Charlotte Christiansen, lektor på UC SYD og Stine Fuglsang Engmose, adjunkt og ph.d. på Professionshøjskolen Absalon, som alle er konsulenter i projektet, er i gang med at udarbejde en webdok, som netop sætter fokus på mentorrollen. I webdokken vil du bl.a. kunne møde en mentors erfaringer, læse de første pointer om mentorarbejdet fra projektets første år og herigennem måske blive inspireret til selv at afprøve mentorrollen i forhold til nogle af dine elever... Webdokken vil blive offentliggjort i nærmeste fremtid i NVL's nyhedsbrev og på centerets hjemmeside – og du vil altid kunne finde den på projektsitet – under materialer.

Nota sætter spot på fordomme om ordblindhed

I forbindelse med dette års ordblindeuge sætter NOTA spot på fordomme om ordblindhed. Nota lavede en undersøgelse om dette i 2019 og vil nu gerne undersøge, om der er sket en holdningsudvikling siden da. Du kan selv medvirke i undersøgelsen via dette [link](#) – og ved at dele linket i dit netværk.

Du finder rapporten fra Notas tidligere undersøgelse *Er du dum eller hvad? – surveybaseret rapport om fordomme om ordblindhed* [her](#).

Flere ministerielle tiltag vedr. læsevanskeligheder

Der er flere tiltag i forhold til læsevanskeligheder på vej fra Børne- og Undervisningsministeriet. BUVM/STUK har ikke offentliggjort en oversigt over tiltagene, men gennem mine netværk hører jeg, at disse tiltag er i gang:

- Projekt *Inspiration til forældre om forebyggelse af læsevanskeligheder*, som varetages af Rambøll Management Consulting, Københavns Professionshøjskole og VIA UC.
- Projekt *Ordblindetest til elever med dansk som andetsprog*, som varetages af Center for Læseforskning, Københavns Universitet.
- Projekt *Læsning i mindre grupper*, som varetages af os i Nationalt Videncenter for Læsning. Læs mere [her](#).
- Projekt *Sprogforståelsesvanskeligheder*, som varetages af os i Nationalt Videncenter for Læsning. Læs mere [her](#).
- Projekt *Læse- og staveundervisning for elever med lettere afkodnings- og stavevanskeligheder*, som varetages af Professionshøjskolen Absalon, UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole og Professionshøjskolen UCN.
- Projekt om *læsekompetencer i folkeskolen* som varetages af TrygFondens Børneforskningscenter, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Aarhus Kommune og Norddjurs Kommune. Læs mere [her](#).

Det er således tiltag, som fagligt spænder bredt fra forebyggende forældreindsatser til indsatser for ordblinde elever eller børn i andre literacyvanskeligheder. Med andre ord: Fokus er på både 'de røde, gule og grønne elever' i den tværgående nationale ordblindetest.

Der udvikles desuden en Viden Om-pakke om stavning og stavevanskeligheder og et temaforløb, og dette arbejde varetages af Rambøll Management Consulting, Københavns Professionshøjskole og VIA University College. Der findes allerede flere Viden Om-pakker på emu.dk. Se fx [Viden Om - Forebyggelse af afkodningsvanskeligheder](#), [Viden Om - Feedback på skriftlighed i danskundervisningen](#), [Viden Om - inkluderende læringsmiljøer](#) (her finder du viden om elever med ADHD, autisme, ordblindhed, høre- og synsnedvættelse) og [Viden Om - effektive redskaber til at styrke elevernes sprog og læseforståelse](#). Videnspakkerne består af materialer, som samler og formidler forskningsforankret viden om og redskaber til undervisningen.

Læringskonsulenterne fra STUK inviterer også til fem virtuelle temaeftermiddage med fokus på skriftsprogsudvikling og skriftsprogsundervisning i børnehaveklassen og indskoling:

6. oktober 2021: Tidlige forebyggende indsatser med (børne)stavning. Læs mere og tilmelding [her](#).

25. oktober 2021: Den tidlige skriveudvikling. Læs mere og tilmelding [her](#).

11. november 2021: Aktivt sprogarbejde, der støtter tidlig læsning og skrivning. Læs mere og tilmelding [her](#).

18. november 2021: Sproglig kontinuitet for børn i overgangen mellem dagtilbud og skole. Læs mere og tilmelding [her](#).

6. december 2021: Stationsundervisning som en ramme for en differentieret læse- og skriveundervisning i indskolingen. Læs mere og tilmelding [her](#).

Målgruppen er børnehaveklasseledere, pædagoger i børnehaveklassen, dansklærere i indskolingen, ordblindelærere, DSA-vejledere og -konsulenter, læsevejledere og læsekonsulenter.

Hvis du har lidt ekstra tid eller er i gang med at skrive en opgave...

Har du lidt ekstra tid, eller savner du inspiration og viden til fx et bachelorprojekt eller en PD-opgave, så tjek disse webinarer ud. *OECD Education and Skills Today* sætter i deres webinarer og optagede webinarer fokus på en række interessante emner. Umiddelbart kan [websitet](#) se lidt underligt og uoverskueligt ud, men rul ned ad siden, og du finder guldet 😊. Hvert webinar varer 1-1½ time. Se fx de optagede webinarer *Ask an expert: How can we help children develop their digital skills?*, *Developing literacy skills in a digital world: New findings from PISA* eller *What can schools do to develop positive, high-achieving students? Insights from TALIS and PISA*.

Bogens historie – læs den med ørerne eller øjnene

Nu nærmer efterårsferien sig og de mørke aftner, så måske får du lyst til at læse Irene Vallejos bog *Evigheden i et siv*, som er udkommet for nylig. Bogen fortæller 'historien om bogen' og er en kærlighedserklæring til det skrevne ord. Ifølge forlaget [Gutkind](#) er bogen "også eventyret om de tusindvis af mennesker, der har sikret bogens overlevelse gennem århundrederne: fortællere, kopister, illustratører, oversættere, gadesælgere, skriftkloge, spioner, oprørere, nonner, slaver, eventyrere og boghandlere. Det er en smuk beretning om, hvordan vi som mennesker og samfund gennem tiderne er blevet påvirket og formet af bøger".

Bogen har fået fremragende anmeldelser både her i Danmark og internationalt, så måske kalder den også på dig... hvis du da ikke allerede har læst de 510 sider.

Snart god efterårsferie.

De bedste hilsner fra alle i centeret

Kirsten

